

Előfizetési feltételek

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Földes Ede
könyvkereskedése
Bethlen-utca 2. sz. alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adának vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Ex-lex.

A katonai mozgalmakban egy nagy társadalmi regény szövvényei csomósodnak össze. Senkinek ebben az országban nem kell olyan hadsereg, mely a nemzet testében egy idegen fogalmat képvisel. Ellenben a katonai kérdésekben a nemzeti szellem érvényesülését mindenki őszinte örömmel fogadja. Ilyen körülmények között éppen olyan ostoba mint szomorú tevédek csoportosítják a közvéleményt egymással szemben aként, hogy életre-halálra vitatkoznak egymással. Hónapok óta halljuk: hogy mi akarjuk a katonai reformokat, mi, a nemzet! Hát ki nem akarja? Hát ki van belebolondulva abba a gondolatba, hogy a magyar fiut nemetül kommandirozzák s idegen tisztek szivüktől idegen nótá hangja mellett vigyek a csatába, otthon hagyván a nemzeti lobogót békes polgári felbuzdulások használatára? Ebben a kérdésben érzelmi vita nincs és nem lehet, legfeljebb a részletkérdések tehetők technikai viták tárgyává. És lám, mégis hajba kap a parlament és egymás veret szivják a politikusok. Hiszen ha az a vér, melyet rossznak mondának, megtagadta volna magát, megverte volna már akkor az Isten ezt az országot. A vér azonban nem tagadta meg magát.

Követelik, hogy tavaszt terentsenek hat nap alatt. Ez már nem a vér dolga. Ez már a politikai számfejtés körébe tartozik. Már csak igazságosan feltehetem azt az egyet, hogy Szell Kálmánban is van olyan jó magyar vér, mint abban a nyirbatori polgártársban, a ki feldeputációzik nemzeti hadsereget követelni. Hanem ez a polgártárs nem következetes. Ó jól tudja, hogy a földet jól meg kell dolgozni, mielőtt a magot befogadja. Azután a fejlődés örök törvényébe vetett szilárd hittel kell örködni a zöldülő vetés felett, míg nem kihányja fejét a kalasz. A táplálék, a hő s a nedvesség feltételeiből itt lealkudni nem lehet. Ugrás itt nincs, megelőzni itt a fejlődés rendjét egy nappal sem lehet. No hát a gyakorlati politika sem gyorsolka. Fejjel a falnak neki menni itt sem tanácsos. Itt is vetni kell, ápolni a vetést, munkálkodni, örködni és kitartani következetesen. Azonban ugrólépésekben ne várjanak kulturát a nemzeti öntudat elhanyagolt talajától, ha még úgy követelik is ezt Nyirbátor és Debreczen.

A politikai ugrancsok kiadják most magukat nemzetnek. A haladás gyakorlati feltételeit respektálók ellenben hazaárulók. Így terem meg a pusztító szenvedély egy oly vita körül, melynek tárgyát voltaképpen mindenki elfogadta s csak a kivétel módjaiban ütközik össze a felelősségnélküli követelőző a súlyos felelősség

alatt működő gyakorlati politikussal. És a kérdés most nem az, hogy legyen-e nemzeti hadsereg vagy ne legyen, hanem az a kérdés, hogy a kivétel módjaira nevez a nemzet egy felelősség nélküli politikai vezető fogadjon-e el, vagy pedig továbbra is annak a kormányának a vezetése alatt maradjon, a melyre a felelősséget alkotmányjogilag ráruházta? Minden más csak formáság.

SZEMLE.

Veszedelemes tévedés. Bakonyi Samu orsz. képviselő azt mondta a minap a képviselőházban, hogy politikát csinálni a szenvedélyek fellobbantása nélkül nem is lehet. E meghatározás szerint az csinálni a legjobb politikát, aki legmesszebb tud menni a dühögésben. Tudunk mi valakit, aki a politikáról sokkal hűvösebb meghatározást hagyott eszmekincsei között. Ez a valaki a politikát „az exigenciák tudományának” nevezte, tehát rideg számításnak, mely gondosan latolgatja a viszonyokat s a józan esz következtetéseinek letrájan emelkedik fel a magasba. Ez a valaki pedig Kossuth Lajos volt, valamivel több és nagyobb ember meg talán a Bakonyiaknál, sőt még a Lengyel Zoltánoknál is.

A székely-akció. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter székelyföldi látogatása következtében a székelyföldi segítőakció örvendős stádiumába kezd jutni. Nyugati és magyarfajta szarvasmarhák, juhok, kecskék, szárnyasállatok, vetőmagvak, burgonya stb. a folyamodó községek lakói részére történt nagyobb-mérvű adományozásán és baromfitelepek létesítésén kívül Háromszék-, Csik-, Udvarhely- és Marostordamegyékben a székely gazdasági egyesületek javaslatára sok községben mintalegőket szakítottak s azokat jelentékeny állami segítséggel jókarba helyezték és megjavították. A kijelölt községek mintalegőinek fölülvizsgálása a megyékben a szakbizottságok által április hó 15-én vette kezdetét és most Háromszék megyében folyik. A gazdasági intézők közül Hofer Andras mezőhegyesi (Csikmege), Szabó Károly alsószombatfalvi (Marostordamegye), Marosi Pál mezőhegyesi (Udvarhelymege) és Ruisz Antal miniszteriumbeli gazdasági intéző vezetik a munkálatokat.

Humánus miniszteri rendelet. Fontos és szép intézkedést tett a közoktatásügyi miniszter a családok, sok gyermekes tanítók érdekében. Körrendeletet

intézett a tanfelügyelőkhöz, a melyben tudatja, hogy oly városokban levő áll. iskolához, a hol középiskola is van, első sorban azokat a tanítókat nevezi ki, a kiknek a gyermekeik neveltetése céljából az ilyen városba jutás az óhajtasuk.

Magyartisztek áthelyezése. A Pol. Ért. jelenti, hogy május 1-én ötszáz magyar honosságu közöshad-seregbeli tisztet áthelyeznek Magyarországra.

A Himnusz a r. kath. templomban. Ugron Gábor orsz. képviselő értesülvén arról, hogy némely vidék kath. templomaiban, dagmai okokból, nem éneklék a Himnuszt, nyilatkozatot tesz közbe, melynek tartalmát a következőkben ismertetjük: A katolikusok is, valahányszor hazafi lelkük a szokottnál magasabbra vágyik, több felszáz évnél a Kőlcsey himnuszt zengik. Senki dogmát benne nem keresett. Mindenki fohászt ismert föl benne és nem hitvallást. Az a hibás, a ki dogmát keres ott, a hol csupán hazafiság van. A legutolsó idők bizantinusi találtak szeplőt, hittani szeplőt, a költészet arculatán. „Még bűnhődte már e nép a multat és a jövődöt” mondatban dogma-ellenes tételek fődöztek föl. „Nem lehet a jövődöt megbűnhödni”, hirdetik azok, a kik megleletezik a nemzeti imádságot és megfintácsolják a költészetet. Vallásunk elvei szerint az bűnhődik, a ki vétkezik; csak az vétkezik, a kinek lelke és lelkiismerete van; a bűnhődést egyénileg kell elszervezni, mert az egyénileg mérlegeltetik és szabatik ki. Egy nép nem bír lélekkel, lelkiismerettel, tehát összeségében Isten ellen nem vétkezhetik, hanem vétkeznek az egyének, sokaságban az egyesek. Egy nép csak képletben és nem dogma szerint vétkezik, tehát képletben bűnhődhetik is. A keresztény főfogás nem tūri meg, hogy az Isten megítéljen először mint egyént, másodsor mint népet, nemzetet, hisz mindenki csupán saját terhével jelenik meg legfőbb bírāja előtt. Ezért a nép megbűnhődése költői kép és nem hittani fogalom. Nem is akar az lenni. Szent énekeink hemzsegek a költői képektől, melyeknek nincsen dogmai értelmük. S azért senki sem kifogásolja őket. Miért esik éppen a nemzet által elfogadott és kegyelettel őrzött himnusz gáncs alá? A Himnuszt eddig templomaink roppant sokaságában énekeltek, ezután minden templomban kell azt zengeni a magyaroknak. A hol nem éneklék, követeljük hitsorsosaink annak éneklését, vagy énekeljék ok el maguk, mert a magyar katolikusság a legregibb magyar hazafiság.

TÁRCZA.

A hat leány.

... Hatan voltak együtt,
Oly kedves, bájos mind, a hány.
Az egyik szőke, kekszemű volt,
A másik éjfel-barna lány.

Hatan voltak... Hat rózsabimbó,
S együtt oly kedves, szép csokor,
Hat üde, ártatlan leányarcz.
Együtt egy nefelejts-bokor.

Hatan voltak... Hat lilionszál,
Hat kaczagó dalos madár,
Élet, öröm fakad nyomába,
A merre kél, a merre jár.

Hatan voltak... Hat angyalarczon
A kikeletnek pirja ég;
Szivük oly édes, öntudatlan,
Tán' nem tud sejteni se még.

Hatan voltak... Hat szép királylány,
Egy-egy Tündérszép Ilona,
— Vajjon eljő-e mindeniknek
Árgirusa, királyfija?

Hatan voltak... Mintha mind egy-egy
Szép tündérrege volna tán',
S köztük az a kekszemű angyal,
Kiráól ébren is álmodám...

Hatan voltak... Együtt köszöntek
Dallal a várva-várt tavaszt,
Együtt örültek; — vagy sirattak
A hervadó virágokat.

Hatan voltak... Hat — egy menyország,
Hat csillagfény, hat napsugár,
A kiket egyszer lángra gyujtuak,
Azokra a meny üdve vár!

Hatan voltak... S egyszer csak kettő
Kibontá himes szárnyait,
„... Egyik északra, másik délre...”
Hol a rózsza szebben virít.

Hatan voltak... Kettő elszállott,
Az egyik sik rónára lelt,
A másik ott talált hazára
A vadvirágos völgy ölén.

Ha suttog majd az esti szellő
A rónán, s a völgyben alant,
Ti, elszállott kicsiny tündérek,
Hallgassátok az ő regéjét:
... Volt egyszer hat fehér galamb...

Borsodi.

Vilma albumába.

Édes lesz minden, mit a sors reám mér,
Az én czélem te vagy, te lesz csupán,
Te csupa jószág, csupa fényes álom,
Te főhéher, magasztos, szent csodám!

Erősebb leszek minden hatalomnál,
Ha vész fenyeget, majd elkergetem...
Pánczél gyanánt ragyog neved örökre,
Merengő szótlan, árva lelkemen! —

Kátom, hogy künn mi posvány, mennyi vétek.
Egyik ember a másikat öli,
A Krisztust és az Istent, minden eszményt
Léhan. örültmód egyre pökdösi.

Az én szivem hisz, tür, remél rajongva —
Benned imádom azt, mi tiszta, nagy,
Mert szövétneke vagy bus éjszakámnak,
Mert nő, mert égből hullott manna vagy!

Édes lesz minden. A guny, nyegle önkény,
Tiporjanak el, — hajnal vár reám,
Te vagy bűneim szent feloldozója,
Messiásom te szép, szegény leány!

Fliess Henrik.

A Székelyföld.

Nagy hibája a földrajzi oktatásnak, hogy felületes. Alig tanít valami lenyegét. Egy csomó frázissal, a tankönyvíró által ismert vidékek viszonylag jobb kidomborításával úgy átsiklik Magyarországon, mint Kinán. Innen van, hogy például a Székelyföldnek földrajzban halvány képet sem kapja a tanuló. Mert, hogy csak erről szóljak, a Székelyfölddel 30-40 sorban végeznek a tankönyvíró használt földrajzok. Háromszék megyéből három helységet (Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Kovászna), Csikmegyéből három (Csikszere, Borszék, Tusnád), Marostordamegyéből három (Marosvásárhely, Szováta, Szászrégen) és Udvarhely megyéből is három (Székelyudvarhely, Székelykeresztúr, Parajd) említettek fel. Van pedig a Székelyföldnek 495 községe, 580.357 lakosa és aránylag tengersok nevezetessége, ott a keleti határon, hol az oláh tenger hullámai veszedelmesen mossák alá a magyar partokat s minden magyar embernek két életet kellene adni, hogy a haza védelmében fontos szolgálatot teljesíteni tudja.

Kovácsnával pl. melynek a többek közt: „Horgász” vize a gyomorbagosok csodás hatású biztos gyógyszere, melynek egy országrészre szóló gyapju és turó termelése van, négy szóban vegez a Földrajz, írván: „Kovácsna Pokolsar nevű fűrdőjével” említi.

Pedig vizsgáljuk kincseit, 18 különféle gyógyerejű forrásan kívül ott van Erdély legnagyobb faipari telepe, mely több ezer munkást foglalkoztat, siklója már több millió koronát emesztett föl s melynek végül — hogy többet ne emítsek — e faipari vállalat nyújtotta foglalkozás révén négy telepe alakult már: Komandó, Gyulafalva, Musa és Karajos. Vehettem volna más helységet is például, mert a Székelyföldön nem ritkaságok a nagy közönség előtt ismeretlen nevezetességek. Példának — gondolom — ez is elég élénken illusztrálja, hogy földrajzaink mennyire felületesek s földrajzi oktatásunk mennyire haszontalan.

Pedig semmivel nem lehet a föld imádatát, az iránta való tántoríthatatlan ragaszkodást jobban felkölteni, mint értékének megismertetése által, mi közgazdasági szempontból is rendkívül fontos.

A Székelyföldön ma csak véletlen folytán tudjuk meg szélesebb körben, hogy a Maros völgyében, ott, a hol a székely kővasútnak kell elhaladnia, gazdag kénbányát lehet nyitni, vagy hogy egész Gyergyó tele van márvánnyal, mely a külföldinél tartósabb, szebb s ma csak arra jó, hogy utat kavicsozzanak vele.

Hasonló felületeséssel beszél Borszékéről, Szovátról stb. Ez utóbbról pl. azt írja hogy gazdag sótelepe és fűrdője van.

De azt már alig tudja a tankönyvíró s a nagyközönség is, hogy ezek a gazdag sótelepek ragyogó szépségű, naptól csillámló csupasz sohegyek, a sósfürdők pedig országszerte páratlan nagyságú só tavak, melyek között a Medvetó eddig megmagyarázhatatlan módon rejt magában 1-1,5 méteren alul oly melegséget, hogy a tojás benne megfő s azon alul mégis jég hideg. A mi meg különösebb, e vidéknek a só daczára gazdag flórája van. Udvarhely megye gadag vas- és szentelepeiről nincs is említés.

Bizony ostorozni való felületeség ez.

Hatha még felemlitem, hogy lépten-nyomon kincsrőkincsre járva nyomorog e földön a nép: munka és kereset nélkül; hogy a benszülöttek által sem ismert rejtett helyeken halomban hevernek drágaságok, minden zég-zugában jobbnál-jobb források; hogy történelmi múltjának emlékei elmosódnak; e nép ismeretlen, exponált helyzete, vergődése a magyarság zömére közhányos?

Ezen a bajon akar segíteni a marosvásárhelyi Székely-Társaság. Máthé József titkár indítványára kimondotta, hogy:

1. megkeresi az összes székelyföldi Székely-Társaságokat, hogy a föld nevezetességeit: hegysegeit, ipartelepeit, ipari feldolgozásra váró kincseit, fűrdőit, ásvány- és gyógyvízforrásait stb. földrajzi feldolgozásra alkalmasan írják össze és bocsássák rendelkezésére;

2. annak közlésével megkeresi a kultuszminisztert, hogy a Székelyföld behatóbb, részletesebb földrajzi megismertetését a tankönyvírók figyelmébe ajánlja; a Magyar Földrajzi Társaságot, Közkutatási Tanácsot és ismertebb tankönyvírokat ez országnak és népe javára akcióba hívja és munkájukat a szükséges anyag át-kölcsönzésével megkönnyíti.

Nagyenyed város egy éve.

(Folytatás.)

A polgármesteri jelentés IV. címe alatt érdekes és tanulságos kimutatás van közölve a városi rendőrség ügyeiről s a hatáskörébe osztott állatforgalomról. Házaiknak 55 esetben adatott engedély, a mely számot közönségünk érdekében megszorítandónak tartunk. Piaczi szemlet 39 esetben tartottak; ez a szám pedig — szerény véleményünk szerint — emelendő volna. Az állatforgalmi kimutatás szerint városunk lakossága fogyasztott a múlt évben: 710 drb nagy marhát, 1519 borjút, 19 bivalyt, 478 juhot, 3895 bárányt, 3 kecskét, 28 gödölyét, 1064 sertést. Ez állatokat, a levágás előtt, a törvénynek megfelelően, egészségi szempontból mind megvizsgálták s egyet sem kellett visszautasítani. A helyi piacon eladott s így átiratott: 9279 nagy marha, 4219 borjú; sertés, juh, bárány, kecske együtt 4568 drb. Az új bűnvádi perrendtartás életbeléptetése óta 198 bűnügy fordult meg a rendőrség előtt, s pedig legnagyobb részben lopásért. V. fejezetben a község-bíróság ügyforgalma, VI. fejezetben a katonai ügyek, VII. fejezetben az iparhatósági ügyek vannak ismertetve részletesen és alaposan.

Városunk tanügye a VIII. címet alkotja. Ebből a sok tanulságot nyújtó fejezetből ide igatjuk a fobb tudnivalókat: 6-12 éves tankötelesek száma összesen 819, 12-15 éves tankötelesek 434, ovodakötelesek 345. Ezek között magyar 1226, román 343, német 29. Elemi iskolába járt 632, gimnáziumba 445, polgári leányiskolába 171, iparos- és kereskedő-iskolába 169, női ipariskolába 20, tanítóképezdebe 113, vinczellér-iskolába 27, két kisdudóvó intézetbe 267. A IX. fejezet az állami anyakönyvvezetés statisztikáját mutatja ki. E szerint a lefolyt évben születési eset 180, (a padás az 1900. évi eredményhez képest 40, az 1901. évihez képest 19.) Halálozás 234 (emelkedés 1900-hoz képest 26, 1901-hez képest 72.) Hazasság kötöttet 63. A X. XI. XII. címek a város vagyoni állapotát és jövedelmét tüntetik fel elismerésre méltó pontossággal és részletességgel.

A magyar iskolahajó.

Országunk ipari és gazdasági haladása napról napra érezhetőbb teszi, mily nagy szükségletünk, életfeltételünk a tengeri kereskedelem. Örömmel s a jövőbe vetett bizalommal dobban meg a magyar sziv, a midőn Hoitsi Pál jóslatát olvassa a jövőndő „Nagy Magyarországról.” A kor intő szavát megértették az érdekeltek, a midőn országos gyűjtést kértek, hogy megépíthessék első kísérletező kereskedelmi hajónkat, a magyar iskolahajót. Akadémiát vezetett tengereseink most már nem fognak idegen nemzetek szolgálatába állani, hanem saját hajónkon tehetik első tanulmányjukat s ott nyerik a gyakorlati kereskedelmi kiképzést is. A hajó forgalmából nyerhető hasznóból újabb ily czelu hajókat építhetünk s a biztos úttörőt könnyen követhetik majd a magavállalkozók. E czélok elérésére alakul a Magyar Iskolahajó-Egylet, s ennek javára már is szép eredményt gyűjt a Budapesti Hírlap, melynek mult vasárnapi számában a következő sorokat olvassuk:

Mai gyűjtésünkhöz a nagyenyedi diákok száz koronával járultak. Szilády Zoltán dr., az összeg gyűjtője, e lelkes sorokkal küldte be az adományt:

A nagyenyedi líres Bethlen-kollégium ifjúságának adománya ez. Az ő nevében hozom, hogy legyen kézzel fogható tanúságtétele annak, miként az enyedi diák, a ki egykor fűzfa-fütykőssel védte a hazát, ma is megtudja tenni a magáét. Mert egy ideál áll előtte most is, ezután is: a mindnyájunkat egyesítő hazaszeretet. A nagyenyedi Bethlen-kollégium ifjúságának gyűjtéséhez hozzájárultak: I. a. oszt. 3 kor. 79 fill., I. b. 3 kor. 21 fill., II. 6 kor. 58 fill., III. 6 kor. 50 fill., IV. 20 kor., V. 10 kor. 62 fill., VI. 12 kor., VII. 9 kor. 70 fill., VIII. 12 kor. 80 fill., az ifjúsági kör pénztárából 10 kor., a gyűjtő 2 kor., maradékösszeg 2 kor. 80 fill. Összesen 100 korona.

Marosújvári levél.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Az önök referációjára a mi műkedvelő előadásunkról, egy kis megjegyzésre szorul, amennyiben némely tévedések vannak benne, és nagy általánosságban mozog,

holott egy kis részletezés nem hogy ártana, de határozottan szükséges.

Hogy az előadás minden tekintetben kifogástalan volt, az természetes, mert olyan kiváló rendezőnk van, aki alapos szüpadai ismerettel és jóízűséssel rendelkezik, és ennek tudható be az előadás precíz összjátéka.

E kiváló rendező Bernhard Arnold ur, ki a most előadott darabban Hopfen serfőző alakját igazi tőről-metszett humorral és pompás maszkkal adta. Pedig menyői zavarral küzdött, míg az előadást nyelbe ütötte. Sok szerepváltoztatást kellett tennie. A főszerepet pláne a legutolsó héten adták vissza, körülbelül azzal a szándékkal, hogy az előadásig ily rövid idő alatt nem lehetné elkészülni, a darab felbe maradjon. Szerencsére nem sikerült, mert aki nem tudta az előzményeket, nem is sejtette, hogy a Peleskei notárius aram az utolsó héten ugrott be, mikor már csak három próbát tarthattak. És ennek daczára olyan jól megjátszotta szerepét, hogy úgy az előde soha se tudta volna. Elég erről ennyi.

Pompás alakítások voltak még Tóti Dorka (Martonné Janka), Baczur Gázi (Gitta Béla), Zajtai Sándor (Hinterauer Károly), aztán a Hortobágyi betyárok, kiket csak névszerint is felsorolni sok lenne, hat még érdemük szerint megdicsérni, aztán a vasasnémetek, kik csekély szerepüket igazi természetességgel játszották. (Persze Husvet második napján ez könnyű volt.)

Nem hagyhatom még figyelmen kívül Othellót sem (Tópczer Elek), ki gyönyörű drámai alakítást mutatott be partnerével (Hinterauer Ella) együtt.

A Hopfen serfőző leánya pedig Várady Jolánka volt és nem Susnek Annuska, ki a szobalány szerepét játszotta kedves ötletességgel.

Meg kell még említenem a karnekek betanítóját Rák János karmestert is, ki rövid idő alatt teljes precizitással tanította be a karnekeket, valamint az egyes szölamokat is, mely önzetlen fáradozásaiért köszönet illeti egy a közönség, mint a műkedvelő társulat részéről.

Nemo.

Vegyes hírek.

— **Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket megújítva bennünket továbbra is támogatni sziveskedjenek.**

Munkatársainkat, különösen vidéki levelezőinket pedig arra kérjük, hogy vidékükéről szóló közérdekű hírekkel és közleményekkel minél gyakrabban keressék fel szerkesztőségünket.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Br. Bánffy Jenő temetése.** Az erdélyi főúri társaság nagy számának jelenlétében folyt le a megboldogult nagytekintélyű főúr temetése Kolozsvárott f. hó 22-én. A ravatal mellett dr. Bartók György ev. ref. püspök megható szép beszédet mondott, ismeretes eloquenciájával mutatván be a nemes főúr zajtalanul munkás életének nagy szabású jellemvonásait: az önfeláldozó munkásságot és fajszeretetet. Beszéd és ima után a koporsót hatlovas gyászocska vitte nagy tömegtől kísérve a pályaházhoz, honnan Nagyenyedre és innen Marosszentkirályra szállították. Itt 23-án délelőtt a főúri rokonságnak és a környék előkelőségeinek jelenlétében a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. A temetésen vármegyénket Zeyk Daniél főispán és Szász József alispán, Nagyenyed város közönségét dr. Varró László polgármester, a Bethlen kollégiumot dr. Szaniszló Albert és Bartha Zsigmond képviselték. Málnási Károly szentkirályi lelkész megindító beszédben bucsúzott el a község derek földesurától.

— **Felolvasás.** Ma d. u. 4 órakor a kollégium dísztermében ismerteti Bodrogi János, kollégiumi tanár a Rákóczi-korszakot. Rákóczi-csatadalt énekel a gimn. vegyes dalkar. Az érdekes felolvasás a harmas ciklus első felolvasása. Mindhárom felolvasásra a belépő jegy két korona. A következők május 3-án és 10-én tartanak. A jövedelem arra fordítatik, hogy a kassai Rákóczi-kiállítás megtekintésére a tanuioi kirándulás költségei a tanulóknak egyénileg kevesebbe kerüljön.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter László Gyula gyulafehérvári törvényszéki telegkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fiz. osztály 3. fokozatába telegkönyvvezetővé nevezte ki.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **Halálozás.** Özv. Deési Török Józsefné, sz. Farczádi Sándor Borbála, életének 73-dik. özvegy-ségének 30. évében f. hó 24-én. Harasztoson, végelgyengülésben meghalt. Temetése Harasztoson f. hó 27-én reggeli 8 órakor tartandó ima után ugyanazonnap d. u. 3 órakor Nagyenyeden fognak az ev. ref. egyház szertartása után az ev. ref. sírkertben örök nyugalomra tétetni.

— **A tanítás a kollégiumban** holnapról kezdve, reggel 7 órakor kezdődik.

— **Tisztelgő küldöttség a kultuszminiszternél.** Wlassics Gyula valás- és közoktatásügyi miniszternél a balászfalvi román főgimnázium tanarainak és tanulóinak küldöttsége tisztelgett. Vics Elek tanár volt a küldöttség szónoka, aki kijelentette, hogy a balászfalvi román főgimnázium tanulóit tanáraik vezetése alatt tanulmányutra indulnak Olaszországba s utjukat a fővárosban megszakítva, kötelességüknek tartották, hogy a közoktatásügy legfőbb faktoránál tisztelegjenek. Wlassics miniszter örömeinek adott kifejezést, hogy tanulmányutjukat megszakítva őt meglátogatták. Hosszu utjukra szerencsét kíván nekik s kívánja, hogy tanulmányutjuknak meg legyen az óhajtott sikere.

— **Budapesti Bethlen Gábor-kör** tegnap este 1/28 órakor az ev. ref. főgimnázium dísztermében (IX. Lónyay-utca 4 c., II. emelet) a szegénysorsu protestáns foiskolái hallgatók segélyezési alapja javára, Schmidt Mariska úrhölgy szíves közreműködése mellett rendezte VIII. Irodalmi estélyét. Az estély műsora a következő volt: 1. Andante. Zongorán előadta a szerző: Ságody Ottmár. 2. A csók. Értékezős. Irta és felolvasta: ifj. Kelemen Móricz. 3. Gireg: C-moll szonata. Első tétel. Hegedűn előadta: Fái László. Zongorán kísérte: Ságody Ottmár. 4. Szavalt: Takaró Géza. 5. a) Koss: Téli dal. b) Hildach: Takács. Énekelte: Schmidt Mariska. Zongorán kísérte: Clauser Mihály. 6. Végzet. Elbeszélés. Irta és felolvasta Karossa Eörs. 7. Kiss József: Gedóvár asszonya. Melodráma. Előadta: Szepessy László. Zenejét szerző és zongorán kísérte: Alföldy László. (Első előadás. Kézirat.) 8. Költeményt olvasott: Gyököcsy Endre.

— **A vizaknai papválasztás** kérdése nem ért veget Balla Károly fogarasi második lelkes meghívásával. A szeretett papot ugyanis a fogarasiak maguknak akarván biztosítani, elhatározták, hogy az első papságra való utódlási joggal — melyet határozatilag kimondtak s a főhatóság megerősítését kérték — maradásra bírják. Balla Károly ez alapon nem fogadta el a vizaknai meghívást s most az állomás betöltésének kérdése újra napirendre került. Tudósítónk szerint Zsigmond Károly hosszafalusi körlelkész szándékozzák meghívni, kinek ritka buzgalma s gyakorlati egyház-építő munkássága már a választás első stádiumában a választók tekintélyes seregét csoportosította volt az ő zászlója alá, de a jó bekesség kedvéért, mely Vizaknán oly fontos dolog, nem erőszakolták jelöltjüket Balla Károlyl szemben. Most azonban remélik, hogy a Balla párthívei is Zsigmond mellé állanak, a ki ellen különben is senkinek sem lehet kifogása, sőt a kinek megnyerését az egyházra nézve csak előnynek lehetne tekinteni. A kérdés különben a közeli jövőben döntés alá kerül.

— **A m. kir. országos vízépítési igazgatóság** folyócsatornázási osztálya f. hóval kezdődőleg a Maros folyónak Zamtól felfelé terjedő felső szakaszán felvételeket fog eszközölni; a felvételekkel Tóth Sándor és Fábrj Frigyes kir. mérnökök vannak megbízva.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helyi Iparos-Önképző-kör husvét másodnapján rendezett műsoros-estélyen felülfizettek: Lucze István 5 kor., Tángel József 2 kor., Paulini Rudolf 2 kor., Albrechovich A. 2 kor., dr. Joksmann Ödön 1 kor., Fenichel Hermán 1 kor., Zsakó Andor 1 kor., Lőrincz István 1 kor., Fenichel László 1 kor., Seimecz Jenő 1 kor., ifj. Tomai Pál 1 kor., Tóth Gyula ref. lelkész 1 kor., Melász János 1 kor., Adorján György 1 kor., Zsigmond József 50 fill., Spaugenberg Gy. 50 fill., D. Kovács Sándor 50 fill., N. N. 40 fill. Összesen 22 kor. 90 fillért. Fogadják a szíves felülfizetők hálás köszönetüket. A választmány.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzenek be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmagkevereket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

— **Szenzációs esküvő.** A főváros előkelő közön-ségét nagy izgatottságban tartotta egy házassági eset, mely a napokban folyt le egy ismert családban. Az eskü-vőre a szókasos előkészületek minden irányban meg-történtek s már csak két nap választotta el a fiatal jegyespárt a házasságkötéstől. A völgeny, egy előkelő bankhivatalnok, tele volt adóssággal, a menyasszonyt pedig dúsgazdagnak ismerték mindenfelé. Azonban a menyasszony apját üzleti spekulációi megfosztották utolsó fiérétől is. Akárhogy szerették is egymást a fiatalok, ilyen zilált viszonyok között a menyasszony semmi áron sem akart tudni az esküvőről, mert völ-génye őszintén megvallotta neki, hogy mennyi az adóssága. Az összes családtagok és jó barátok elküldték már a nászajándékot és éppen a menyasszony szülőinél lett volna fogadó ebéd. Sürgőnyileg lemondták. Szomorú nap volt. Vidámság helyett kétségbeesés! Menyegző helyett boldogtalanság! A völgeny vigasztalni akarta menyasszonyát. Hiabavaló volt minden kísérlet! Egy-szerre azonban a hangos zokogás és a vigaszt nyújtani akará hangok közé egy barátságos, idegen hang ke-veredett. „Ne vegyék rossz néven, ha ilyenkor hivat-lanul alkalmatlankodom, de mi kötelesség szerűen gyors és pontosan intézzük el ügyfeleink megbízásait. Az a sorsjegy, melyet Önök vásároltak nálunk főnye-reményt nyert.“ Ezzel a Török A. és Társa budapesti bankháza kiküldöttje kifejtette a nagy főnyereményt s így már mi sem állta útját annak, hogy zavartalanul megkössék a házasságot. Ez az eset a fővárosi előkelő köröknek még sokáig emlékeztében marad.

— **A kis emberek szószólója.** Ezt a nevet egy fővárosi lap sem érdemli meg olyan mértékben, mint a Magyar Világ, amely decemberben indult meg Bene-dek Elek szerkesztésében és a mely főnállásának rövid ideje alatt szinte páratlan sikert ért el. Nem csoda! A Magyar Világ-ot bátor szókimondás, lelkes hazafiúi érzés, törhetlen szabadelvűség jellemzik. A Magyar Világ minden politikai párttól függetlenül küzd a nemzet jogaiért, igazaiért és különös figyelemmel foglalkozik a nemzet zömét és igazi erejét képező kis emberek: az iparosok, kisgazdák, tanítók, tisztviselők érdekeivel. A Magyar Világ, melynek minden rovata, minden köz-leménye magas színvonalon áll, mert ezt a lapot a magyar hírlapírásnak kiváló munkásai írják, a szó szoros értelmében a családok lapja. Amellett, hogy értesülései gyorsak, megbízhatóak és a közleményei érdekesek, gondosan ügyel rá, még a hirdetések szövegében is, hogy minden családban nyugodtan adhassa serdülő gyermekei kezébe ezt a lapot. A Magyar Világ előfize-tési ára ugyanis egész évre csak 8 forint, félévre 4 forint negyedévre 2 forint, egy hónapra 70 krajczár. A Ma-gyar Világ kiadóhivatala (Budapest, VI., Váci-körút 23.) készséggel küld mutatványszámot minden érdeklő-dőnek.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserű víz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felül-mulja. Kerjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Csarnok.

Magyar Remekírók.

A „Franklin-Társulat“ e korszakos vállalatából meg-jelent a harmadik sorozat. Ma már, midőn a „Magyar Remekírók“ díszes és becses kötetekének ezrei, sőt tizezrei forognak az országban, főlöseges lenne ennek a klasszikus gyűjteménynek akár a kulturhistóriai, akár a nemzeti fontosságát hajtogatni; az a közönség, melynek izlésében, műveltségében és hazafiságában bízva a kiadó-társulat, e nagy vállalkozásra elszánta magát, fényesen bebizonyította, hogy érti és érzi a „Magyar Remekírók“ nagy jelentőségét s nem azt a könyvet veszi meg, a melylyel legügyesebben kínál-gatják, hanem azt, a melylynek belső értékéről is helyes itélete van! Egy szóval: nem Maecenas többé a művelt magyar közönség, hanem — műértő: nem adózik, hanem vásárol, nem csak adni akar, hanem élvezni is.

Ebben pedig bő része lehet, ha a „Magyar Remek-írók“ köteteit forgatja; mert lassan-lassan, a mint a kötetek egymásra gyűlnek, a magyar irodalom kodifi-kálása lesz ez a gyűjtemény. Egymás mellé sorakoznak a könyves polczokon a magyar nemzet nagy szellemei-nek alkotásai s mire mind az ötvenöt kötet megjelenik, nem lesz mit irigyelnünk a nyugati nemzetektől: — a mi irodalmunknak is vannak oly gyöngyei, a minőkkel

más nemzetek nem kérkedhetnek. A „Magyar Remek-írók“ első két sorozatának tíz kötetében ugyanis Arany János, Csiky, Garay, Kossuth Lajos, Reviczky, Szigligeti és Tompa műveit kaptuk, vagy teljesen, vagy részben: a most szétküldött új sorozatban pedig Vörösmarty harmadik kötetén kívül Czuczor, Kazinczy, Köl-csey, és Vajda egy-egy kötetét találjuk.

A magyar szellemi élet pangása, nemzetünk fásult közömbössége soha sem volt szembetűnőbb, mint a Kazinczy föllépésének idejében. Herder szavait, hogy „a magyarnak nincs többé mit keresnie a földön“, akárhányan néma fájdalommal olvasták és igazoltak hitték. Ez a „Kün Lászlóénál is mostohább idő“, — a hogy Vitkovics írja, — kétségbe ejtette a nemzet leg-jobbjait, a kik semmi vigasztalót se láttak a haza sorsában. A hazafias írói törekvéseknek szárnyát szegte a cenzúra és szellemi életünknek néhány szórványos nyilatkozása is inkább csak a végvonaglás tusájáról lebbentette föl a fátyolt. . . Egyedül Kazinczy nem csüg-gedett: — a mult dicsőségének sírján a föltámadás lehetőséget hirdette, — s e hitének apostolaként, szinte egymaga vállalkozott a gigászi föladatra, hogy a tetsz-halott magyarba új életet önt, a fásult szivekbe pezsgő vért ereszt és fölrazza dermedtségéből az alvó társa-dalmat.

„Illó, hogy a ki erőt érez magában, ellene szegezze magát a reánk törő szörnyű veszedelemnek“, — írja Vida Lászlónak; s ő maga jár jó példával elül. Izgató szenvedélye percig se hagyta pihenni az aczélos lelkű, lángoló szívű reformátort: — de a czélt elérte; elete végére, megérhette azt az örömet, hogy eszméi az egész nemzet életét megtermékenyítették. Ő volt az irodalom és a közélet Széchenyi-e: — a nemzetébresztő legnagyobb magyar abba a földbe vetette el politikai reformjainak magvait, a melyen a Kazinczy tolla szánt-tott barázdákat, „Szellem vala ő, — írja róla Kölcsey, a ki legbuzgóbb tanítványa volt, — mely a tespedő egészet oly sokáig csaknem egyedül eleveníté; s lepcső, melyen egykorú magasbra hágassanak s a szerencsés-sebb maradék tetőre juthasson...“

Az az egy kötet, a melyet Váczy János, Kazinczy leghivatottabb kritikusá válogatott össze a nagy agitátor munkáiból, egész képet adja irodalmi újjászületésünk e buzgó apostolának és munkásának. A mi eredetit versben írt, azt mind fölvette a kötetbe; eredeti prózai dolgozatai közül pedig a legfontosabbat, a Pályám emlékezetét. Egy egész könyvet töltenek meg Dalai és ódái, kettőt a Tövises és virágok, egyet-egyét az Epigrammák, a Vegyesek és az Epistolák: s e hat könyv után következik a Pályám emlékezetének négy könyve. Megelőzi pedig Kazinczy irasait a Váczy Já-nos dr. Bevezetése, mely rövid, de annál tömörebb és igazságos kritikával meri a széphalmi mester nagy érdemeit.

Kölcsey Ferencz, a nyelvújítás mesterének legtehet-ségebb tanítványa, — „voltakeppen több író foglal magában“, — a hogy Greguss jellemzően mondja róla. Angyal David, a ki a „Magyar Remekírók“ sorába fölveté, Kölcsey-kötet ele alapos és kimerítő kritikai bevezetést írt, igen nagy szeretettel foglalkozik e sok oldalú költővel. A himnus írója erős, élénken fűrkésző, bátor elme volt, igazi hőse a meggyőződésnek, de mélyre ható s élesen bonczoló logikája mellett van benne lírai érzés, költői fogékonyság és subjektív színezés is.

A husz ives, tartalmas kötetben meg vannak Kölcsey összes versei, melyek közül több nem az irodalomtörté-neté csupán, hanem az egész nemzeté is. Prózai munkái közül a legjelesebbeket válogatta ki Angyal David: — a Berzsenyi Dániel verseiről írt kritikáját, emlék-beszédjét, ugyancsak Berzsenyi Dániel fölött, a gyönyörű Parainesist, melyet mindnyájan olvastunk és tanultunk az iskolában, s a melynél szebb oktatást, legalább ma-gyar nyelven, ma sem ismertünk.

Czuczor Gergely, a hazafias érzésű bevezetés költői munkáit Zoltvány Irén rendezte sajtó alá s ugyancsak ő írta meg kiváló rendtársának az életrajzát is. A sokat szenvedett, testestől-lelkéstől magyar Czuczorral, Petőfit kivéve, nincsen újabb költő, a ki „népszerűség“ tekintetében vetekedhetne. Egy híján negyven dalát énekli ma már a nép, s költészetének bizonyára leg-becsesebb részét teszik e népies dalok. De talentuma más irányokban is nyilatkozott: — az óda, elégia, epigramma, szatira és eposz különböző hangjai mind megcsendülnek a lantján s költészetének az erős nemzeti érzés volt a legfőbb táplálója. A Riadó költőjét bilin-csekbe verték ugyan, de magyar lelkét nem lehetett bekökbá szoritani.

A Vörösmarty Mihály munkái ak végleges, teljes

Tángel József

női és férfi divatáru kereskedő Nagyenyeden, tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a tavaszi idényre újdonságai honi férfi és női ruhaszövetekben, batisztok, kretonok, szatenok, oxfordok, inlettek, zephirek, gyapju és csipke-függönyök, ág- és asztalterítők és futószőnyegeken már teljesen beérkeztek s azok megtekintésére b. figyelmét felhívja.

Szőlőigast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind küző természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termés nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol igastnak

alkalmas fajokat ültettek, azok öven ellátják hazukat az egész szőlőterület idején a legkitűnőbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek falán mellé a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebb

disze anélkül, hogy legkevésbé helyet is eloglalna az egyebbre használható részekből. Ez a legháladáosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretése vért az öző színes ényymatu katalógus bármelyik ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Érmeletki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Allattenyésztő gazdák figyelmébe!

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület”

Nagyenyeden, 1903. évi május hó 4-én

tenyészállat-kiállítást

rendez. 122 6—6

Díjazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, borjas tehén, tenyésztehén és úszók.
- II. Havasi, esetleg pinzgau fajtánál: 1—3 éves bikák, tehén és úszók.
- III. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
- IV. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 50 különböző díj

1000 korona értékben.

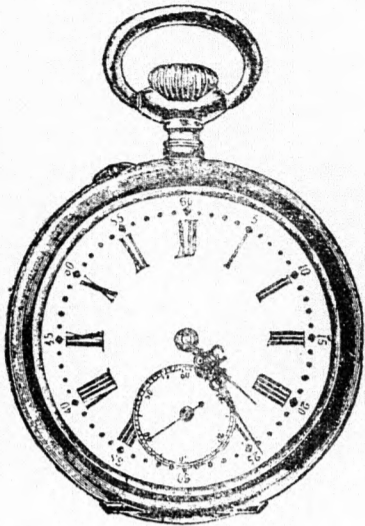
Bejelentések intézendők
SZÉKELYHIDY VIKTOR
gazd. egyes. titkár urhoz
NAGYENYEDRE,
hol a kiállítást illetőleg bővebb
felvilágosítás nyerhető.

Magyarnak **PÉCS**, Németnek **BÉCS**.

Ne küldjük pénzünket külföldre!

A legjobb órákat és ékszereket küld **SCHÖNWALD IMRE** órás és ékszerárugyáros **PÉCSETT.**

Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kicserélem. — Három évi jótállással.

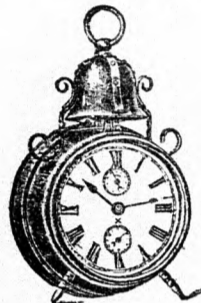
Kitűnő szerkezetű schweizeri nikel zsebóra 3 frt.

Kitűnő járású tula horgonyremontoir óra, aranyozott szegélylappal és Magyarország domborművű ezimerevvel 9 frt.

Valódi kettős fedélű ezüst remontoir óra, igen jó járású szerkezetű, pompásan vésett és aranyozott keretű tokban, ára 16 korona. Hasonló aranyozott keret nélkül 12 korona.

Harangbészítő óra 21 cm. magas, gyönyörű szépen fényezett nikkeltokban, erős, hosszantartó esengő hanggal, tömör acélhorgonynyal, elállító szerkezettel 1-ső rendű minőség 2 frt 60 kr.

Rafael Madonna amulett színes, tűzománcos aranyozott ezüstdől 1 frt 50 kr. Ugyanaz aranyból 3 frt.

Szt. Antal szobor tömör ezüstdől, oxidálva 1 frt 80 kr.

Szent Antal amulett, színes tűzománcos aranyozott ezüstdől 2 frt. Ugyanaz aranyból 3 frt 50 kr.

Kakas-ébészítő óra, diszített számlappal, kiváló jó művel, 18 cm. magas 2 frt 20 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.

Kitűntetve állami és aranyérmekkel. Több ezer elismerő levél birtokomban van.

16 22—40

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda

uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Kedves kötelességemnek tartom Nagyenyed város és vidéke nagyrabecsi t. vevőközönségének szíves tudomására hozni, hogy a tavaszi és nyári újdonságok óriási nagy választékban megérkeztek, melyeknek izléses megválasztását személyes fentlétem alkalmával hazai és külföldi gyárosoknál szerezttem be.

Hölgyek figyelmébe!

Legmodernebb selymek, szövetek, Noppe-Zeffirek, Voal delainek, batiztok, székesfehérvári és óbudai jó mosó atl. szatinok és kretonok, ruhavásznak, himzett batiztok és piquék. Bármely divatlap szerinti ruhadíszek, rumburgi, creas és pamutvásznak. Különös figyelembe ajánlom az „Enyedi” vásznat, mely rövid idő alatt igen nagy kelendőségnek örvend, kitűnő jó minőség, 80 cm. széles, 23 méteres végekben és háromféle kivitelben hoztam forgalomba.

Szám:	1.	2.	3.
frt	4.90	5.30	5.60

Menyasszonyi kelengye 600 koronától 10000 koronáig.

Meglepő szép aplicált gyapju, selyem és csipke-függönyök, csipke-storok, szőnyegek, butorszövetek, ágy és asztalterítők.

Legújabb nap- és esőernyők.

Állandó nagy raktár kézi munkákban és hozzávalókban. Himzőgépekhez való selymek minden szín és árnyalatban.

URAK FIGYELMÉBE!

Brassói ruhászövetek, saját gyártmányú ingek, magyar gyártmányú kalapok, nyakkendők, gallér és kézellők, sétatotok, nyakkendőtűk, óraláncok, szivartárczák, ing- és kézellő-gombok pazar kivitelben.

Világhírű női és férfi pécsi keztyűk!

Állandó nagy raktár női, férfi, fiú és leányka-czipőkben, ugyszintén harisnyákban.

Melyek után magamat a nagyrabecsi t. vevőközönség szíves jóindulatába és pártfogásába ajánlom, illő tisztelettel

VAJNA MIKLÓS.

Üzlet-feloszlatás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletem feloszlatása, illetve áthelyezése folytán

**összes áruimat
beszerzési áron
árusítom.**

Nagy választéku raktáram áll: női és férfi divatárak, u. m. ruhakelmék, hozzá valók, fehérneműek, cipők, kalapok, nyakkendők, szőnyegek, függönyök, ág- és asztalterítők, vászon, kézimunka-kellékek

és rövidárakból.

Csak rövid ideig tart.

Ajánlom magam, mély tisztelettel
VOROBITZ KÁLMÁN.

7 31-*

Naponta kétszer friss sütemény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét csemege- és péküzletre felhívni. Különösen figyelmébe ajánlom a n. e. közönségnek kitűnő minőségű boraimat, melyeket a megyesi Czelli Frigyes és fia cég pénzéből szereztem be.

1 liter finom asztali bor	—64 kor.
1 " " pecsénye	—80 "
1 " " rizling	1— "
7 deczi csemege gyógy Küküllő gyöngye	240 "
3 1/2 " csemege gyógy Küküllő gyöngye	1:30 "
7 " csemege gyógy rizling	220 "
3 1/2 " " " " "	1:10 "
7 " " " " "	2— "
3 1/2 " " " " "	1:20 "
7 " " " " "	1:60 "
5 " legfinomabb aszu	140 "
3 1/2 " Leánya	1— "

Továbbá kaphatók: naponta friss szebeni felvágottak, valamint csemege-sajt és friss székely turó, ugyancsak finom likőrök, tea-sütemény, tea, rum.

T. vevőim szíves pártfogását továbbra is kérve, maradok tisztelettel

Beer G. Dániel,
sütő.

9 15-*

Naponta kétszer friss sütemény

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

A Marosújvári Takarékpénztár

elfogad betéteket

5 és fél százalék kamatozásra.

A kamatok félevenkint kifizetettek vagy tőkésítettek.

Előnyös kölcsönöket nyújt

betáblázásra, váltóra vagy kezességre.

155 2-5

Zárt üveges és nyitott 8 oszlopos gyászkocs mindig rendelkezésre áll.

Tánger József

temetkezési intézete

NAGYENYEDEN, Főter 4., lakás ugyanott az emeleten.

Alulírott a legmélyebb tisztelettel utalni bátorkodom intézetemnek rövid 3 évi fennállása óta szerzett azon elismerésekre, melyeket az eltakarítások körüli ezere-moniáknak, pontos, ildomos, kegyeletteljes és szakavatott eljárásomért bírok, úgy a főnemesség, mint a földbirtokosság és a t. közönség részéről.

Itt szerényen legyen szabad megjegyznem, hogy ezen elismerések és fokozódó bizalom teljes megnyerhetése és jövőbeni megtartása a n. e. közönség részéről arra ösztönzött, hogy — nem tekintve fáradság és anyagi áldozatot — intézetemet, több hazai nagy városok temetkezési intézeteinek színvonalára emeljem.

Ujjonnan szerzett beruházási tárgyaim, melyek a n. e. közönség részéről intézetemben bármikor megtekinthetők, lehetővé teszik, hogy az általam rendezett temetéseket a legimpozánsabb menet és legszigorúbb felügyelet alatt a legjutányosabb árak mellett eszközölhessem.

Mind ezekből kifolyólag a legalazatosabban ajánlom magam, előforduló gyász esetek alkalmával az eltakarítás fogantatására, személyesen intézkedem minden megbízás felett és minden igyekezettel azon vagyok, hogy megbízóim teljes elismerését és bizalmát kiérdemeljem.

A n. e. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

Nagyenyed, 1903. márczius hó 10-én

kiváló tisztelettel

Tánger József.

103 13-*

Koszoru-szalagok.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszorosabb esetben:

1.000.000 korona.

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
1 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
1 " "	25000
1 " "	20000
1 " "	15000
1 " "	10000
36 " "	5000
67 " "	3000
3 " "	2000
437 " "	1000
503 " "	500
1528 " "	300
140 " "	200
34450 " "	150
4850 " "	130
4850 " "	100
100 " "	80
4350 " "	40
3350 " "	40

55,000 nyer. és jut. kor. összesen 14.459,000

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa bankháza Budapest

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) A nem tetsző törleendő.

Pontos cím:

Kiváló szerencse

TÖRÖK-né!

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagybecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi magy. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint 5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. s. osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt —.75, vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.— "
egy fél (1/2) " 3.— " 6.— "
egy egész (1) " 6.— " 12.— "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervszettel díjtalanul. Megreádeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 2-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa

bankháza

BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főrudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-kört 46/a.

Fiókok: 1. Váci-kört 4.

" 2. Múzeum-kört 11.

" 3. Erzsébet-kört 54.

145 3-6